

Kompozice

FI MU, podzim 2013

Mimochodem...

- Co je fotografie?
  - **Fotografie je proces získávání a uchování obrazu za pomoci specifických reakcí na světlo, a také výsledek tohoto procesu. Zahrnuje získání záznamu světla tak, jak jej odrážejí objekty, na světlocitlivé médium pomocí časově omezené expozice. Proces je uskutečněn mechanickými, chemickými nebo digitálními přístroji – fotoaparáty. Praktická lidská činnost, při které je tento proces uskutečňován se obvykle nazývá fotografování.**
(česká Wikipedie)

Mimochodem...

- Co je fotografie ve zkratce?

Kresba světlem.

K čemu je fotografie?

- prostředek vizuální komunikace
- na to někteří (fotografové) (někdy) zapomínají

Co to znamená?

- Fotografie slouží pro přenos určitého sdělení
- Jaké je to sdělení?
  - informativní
  - emotivní
  - popisné
  - výtvarné
- Obsah vs. forma (co vs. jak)

Fotografie = sdělení

- obsah je vám, jako divákům, tak jasný, jak dobře dokáže fotograf své sdělení podat
  - kompozice
  - post-processing
  - atd.
- a současně jak dobře dokážete vnímat – některé fotky hrají až na druhou dobu
- když budete sdělení skrývat moc, nemusíte být pochopeni

Sdělení

icanhas.cheezburger.com

Informace

- pomocí fotografie můžete podat
  - nezkreslené informace
  - zcela zkreslené informace
- mylný předpoklad: Co je na fotografii, to je pravda

Teoretický příklad

Fotografie

- součást umění
- na počátku odsuzována umělci (konkurence)
- nemusí být striktně popisná ani striktně reálná
- zásahy do reality před pořízením snímku
  - „No tak usměj se, vždyť tě fotím.“
- volba výřezu reality
- zásahy při zpracování fotografie

Ne tak teoretický příklad

Fotografii tvoří...

- ... z 50 % světlo
- ... ze 40 % fotograf
- ... z 10 % technické vybavení

Fotografii tvoří...

- ... z 50 % světlo (Mgr. Jiří Víšek, Fotografie I - III)
- ... ze 40 % fotograf
- ... z 10 % technické vybavení (jiná přednáška)

Fotografii tvoří...

- ... z 50 % světlo (Mgr. Jiří Víšek, Fotografie I - III)
- ... ze 40 % fotograf (DNES! ... nejen)
- ... z 10 % technické vybavení (jiná přednáška)

Kam umístít horizont?

Kam umístit horizont?

Kam umístít horizont?

Kam umístit horizont?

- Nahoře i dole mu bývá obvykle lépe než uprostřed
- Umisťovat s citem
- Porušovat pravidla, třeba i jen pokusně

Kam umístit horizont?

Kam umístit horizont?

- Uprostřed? Vlastně proč ne...

Technicky dobrá fotka

- Technicky dobrá fotka ≠ dobrá fotka.
- Musí tam být přidaná hodnota.
- „Pozorovatel snese spíše menší technická nedopatření, než šablonovitost a prázdnotu po stránce tématické.“
  - Karel Hermann, Fotografická tematika
- Nicméně správná kompozice dokáže spoustu fotek vylepšit

Kompozice

- Neexistuje univerzální kompozice fungující pro všechny scény
- Každému člověku se může líbit jiná kompozice
  - nenechte se omezovat
- Je dobré znát základní pravidla, aby bylo co porušovat

Kompozice

- Existují pomůcky převzaté z jiných oborů (malířství)
- Tedy kompoziční pravidla
- Mají své klady i zápory

Vyplnit formát

- (tisk na 9 x 13?)

Středová kompozice

- Často odsuzována – statická, nudná, příliš častá u začátečníků
- proč častá?

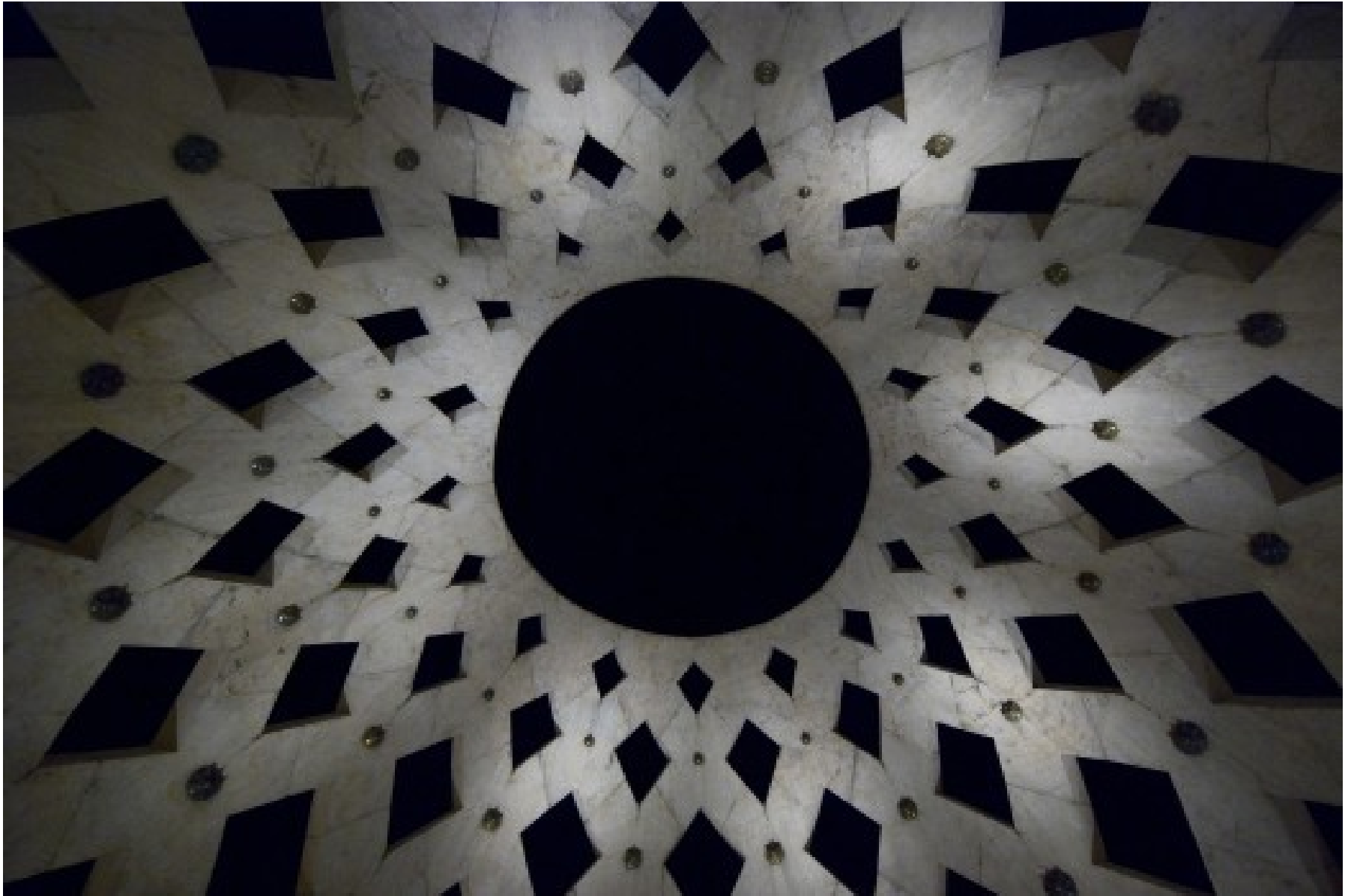

Středová kompozice

- Má ale své opodstatnění u fotografování budov a lidí
  - převážně celkových pohledů, dodává důstojnost, navozuje klid

Středová kompozice

Středová kompozice

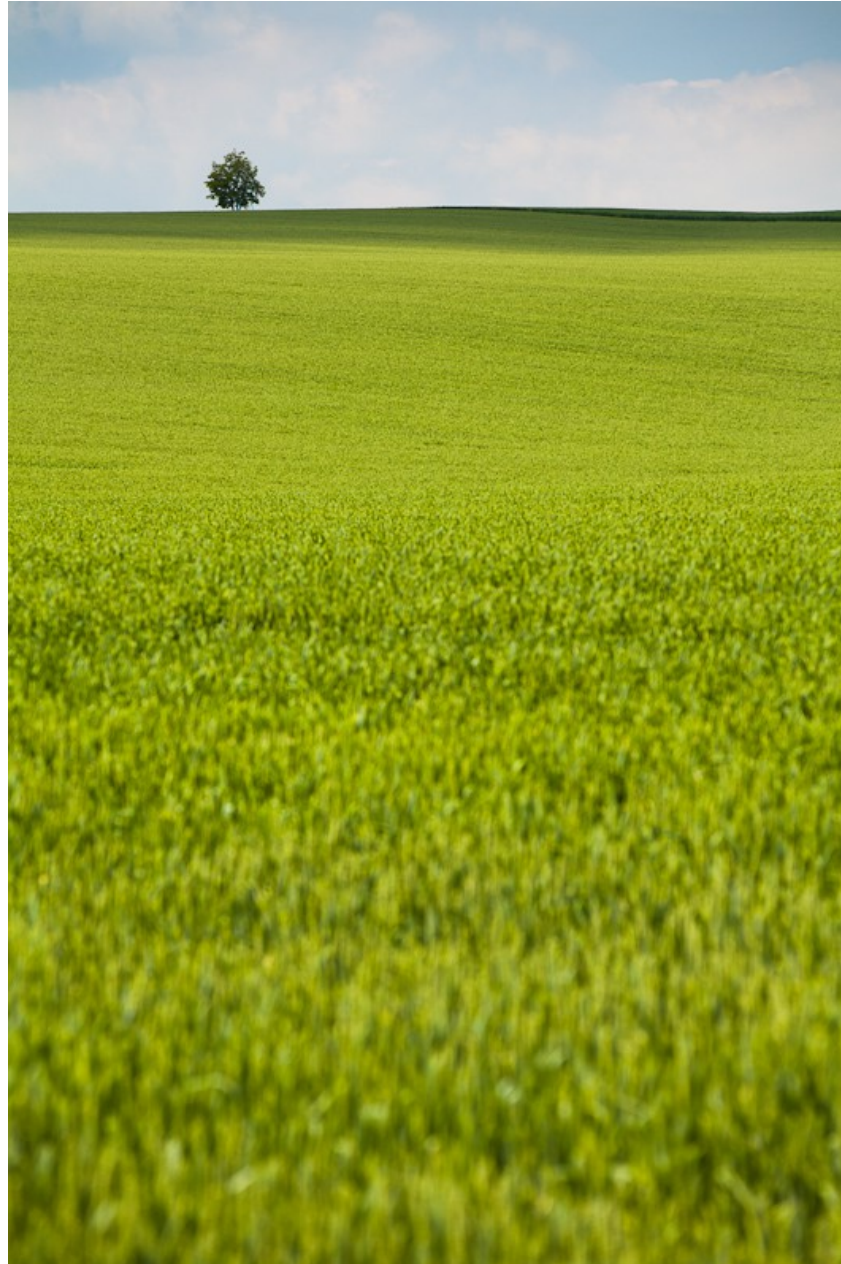

Středová kompozice

(Ne)Středová kompozice

- alternativně:

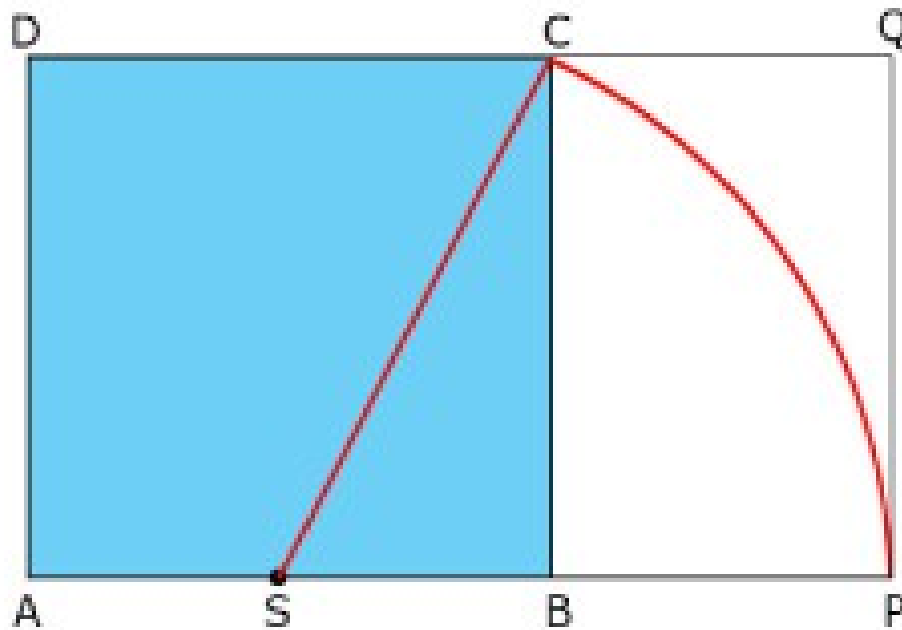
(Ne)Středová kompozice

- alternativně:

Zlatý řez

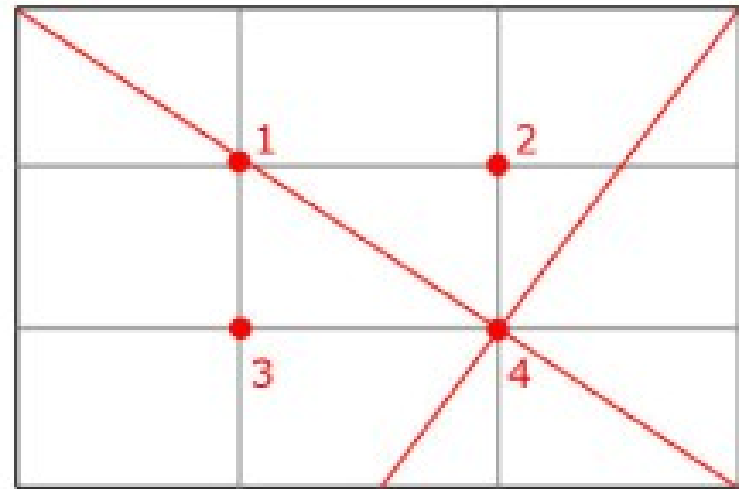
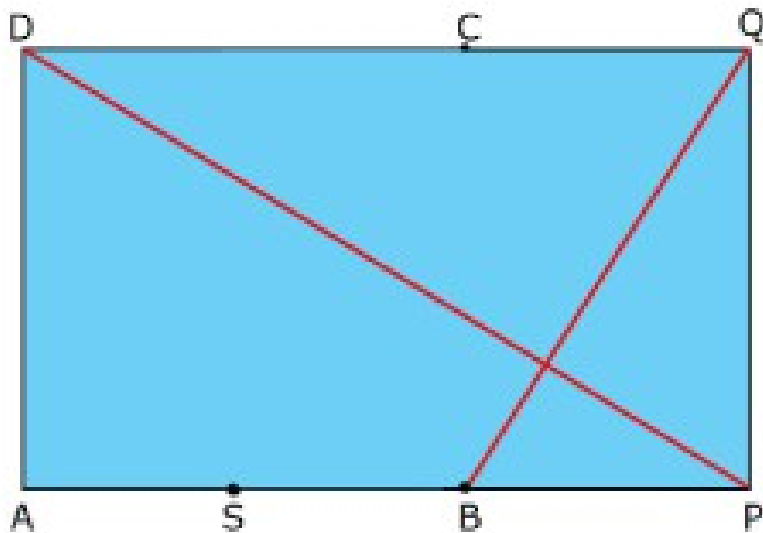
- Konstrukce zlatého řezu: Vyjděte ze čtverce ABCD, kde na úsečce AB označte její střed S. Opište kružnici se středem v bodě S a poloměrem SC. Průsečíkem polopřímky AB je bod P. Dokončením konstrukce na obdélník APQD dostaneme tzv. „dokonalý obdélník“ s poměry stran 5 : 8 (tento poměr se velmi blíží poměru políčka kinofilmu, kde je poměr stran 5 : 7,5).

Zlatý řez

- Konstrukce zlatého řezu: Poté spojte body DP úsečkou, dostanete tak diagonálu. Sestrojte ještě jednu úsečku, kterou spojíte body QB. Tam, kde se vám obě úsečky protnuly je zlatý řez.

Zlatý řez

Zlatý řez

Zlatý řez

Zlatý řez

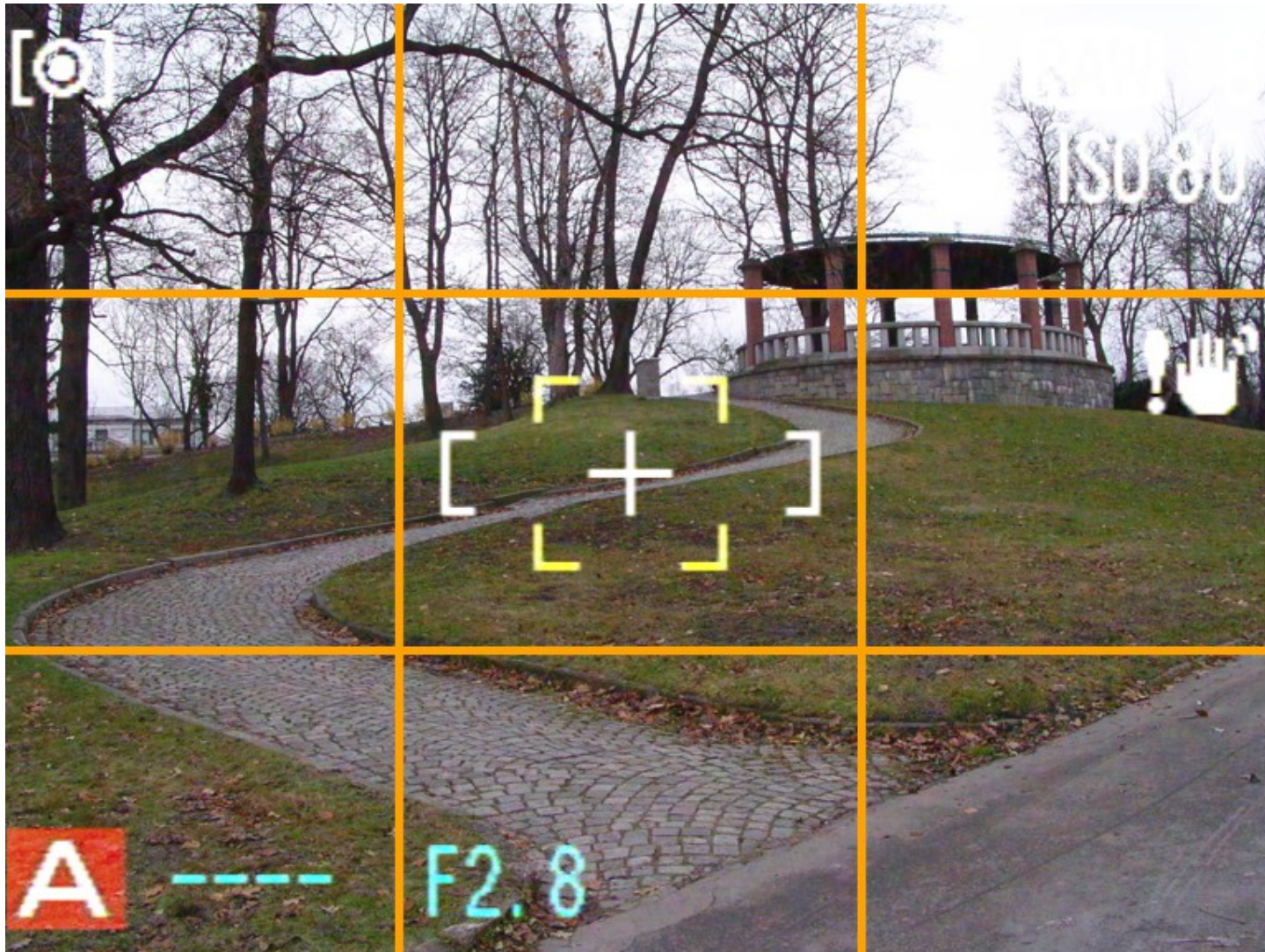

Zlatý řez

Zlatý řez

- Zjednodušení zlatého řezu = pravidlo třetin. Proč?

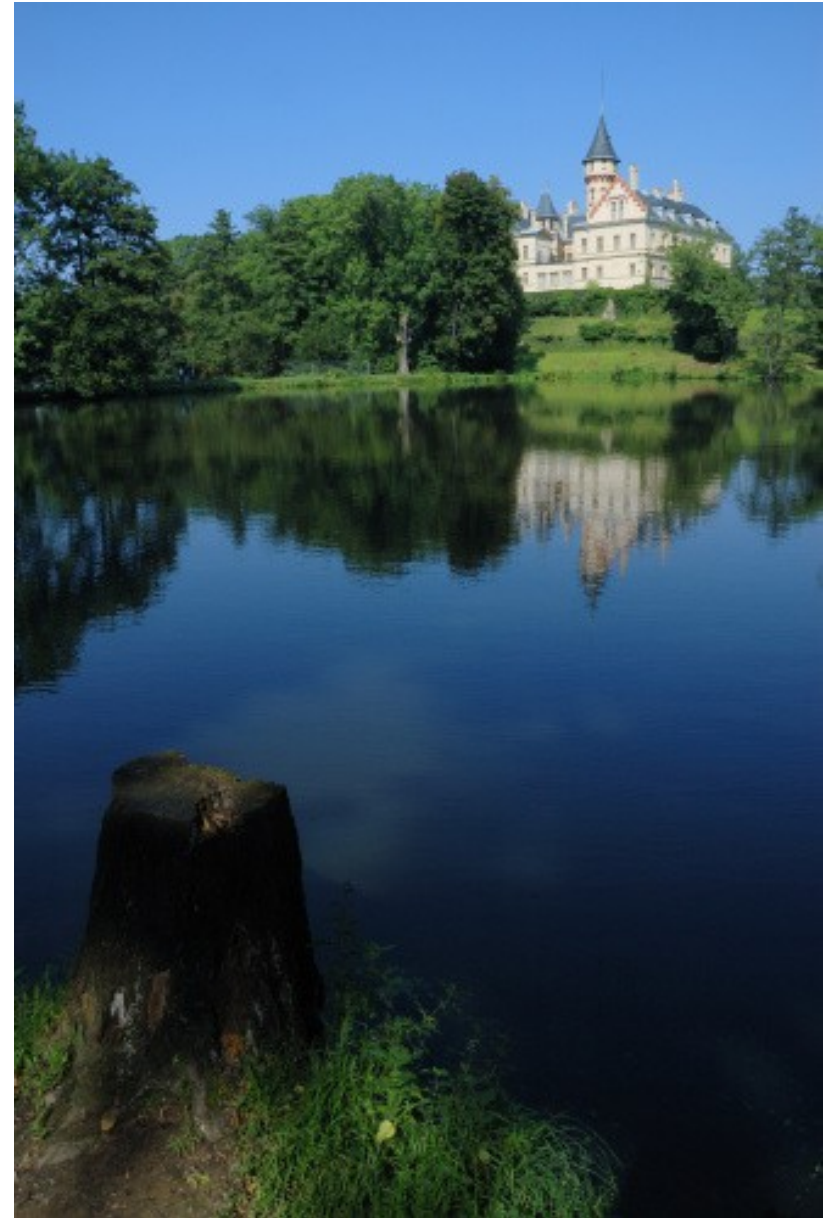

Zlatý řez

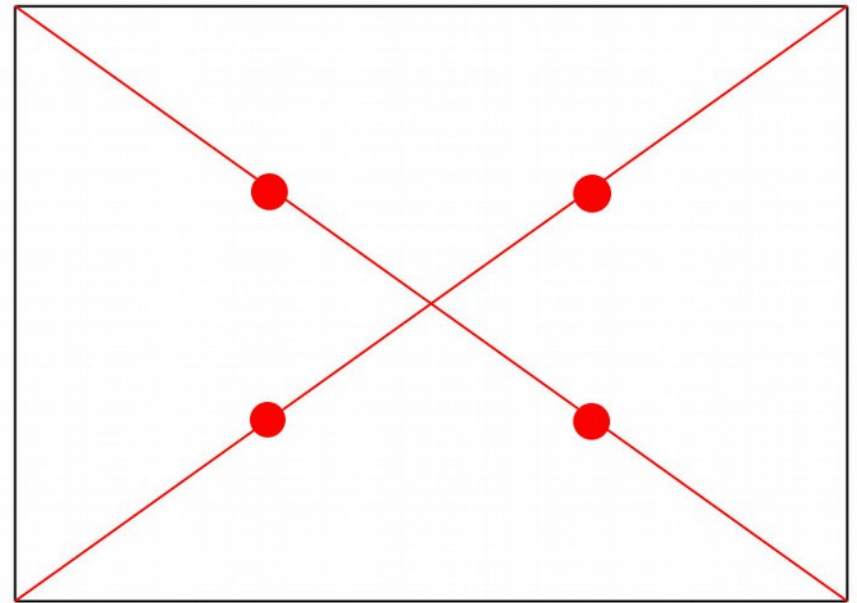
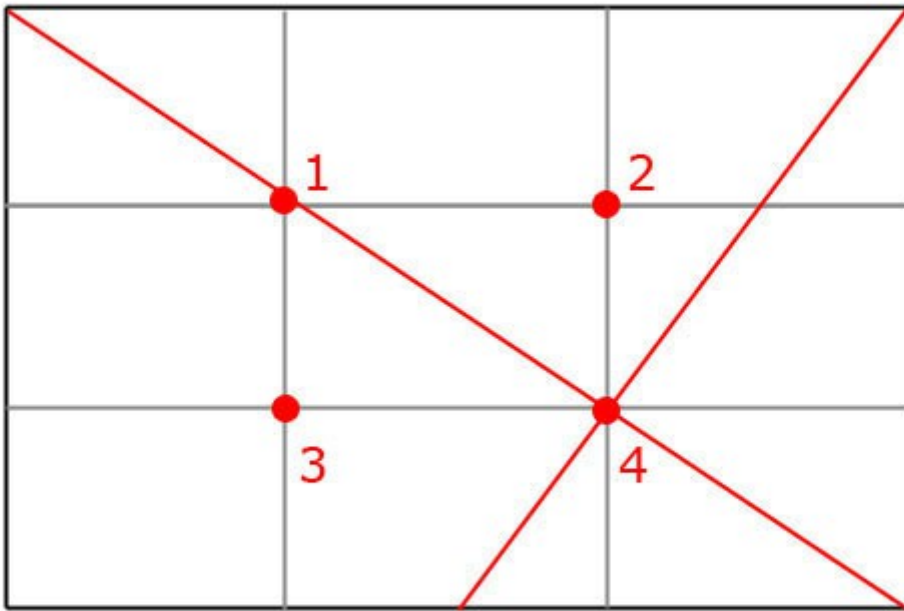

Kompozice

Diagonály

- silný kompoziční nástroj. Proč?

Dialognály

Dialognály

Dialognály

Opakující se prvky

- rytmus. Velice dobře funguje s...?

Opakující se prvky

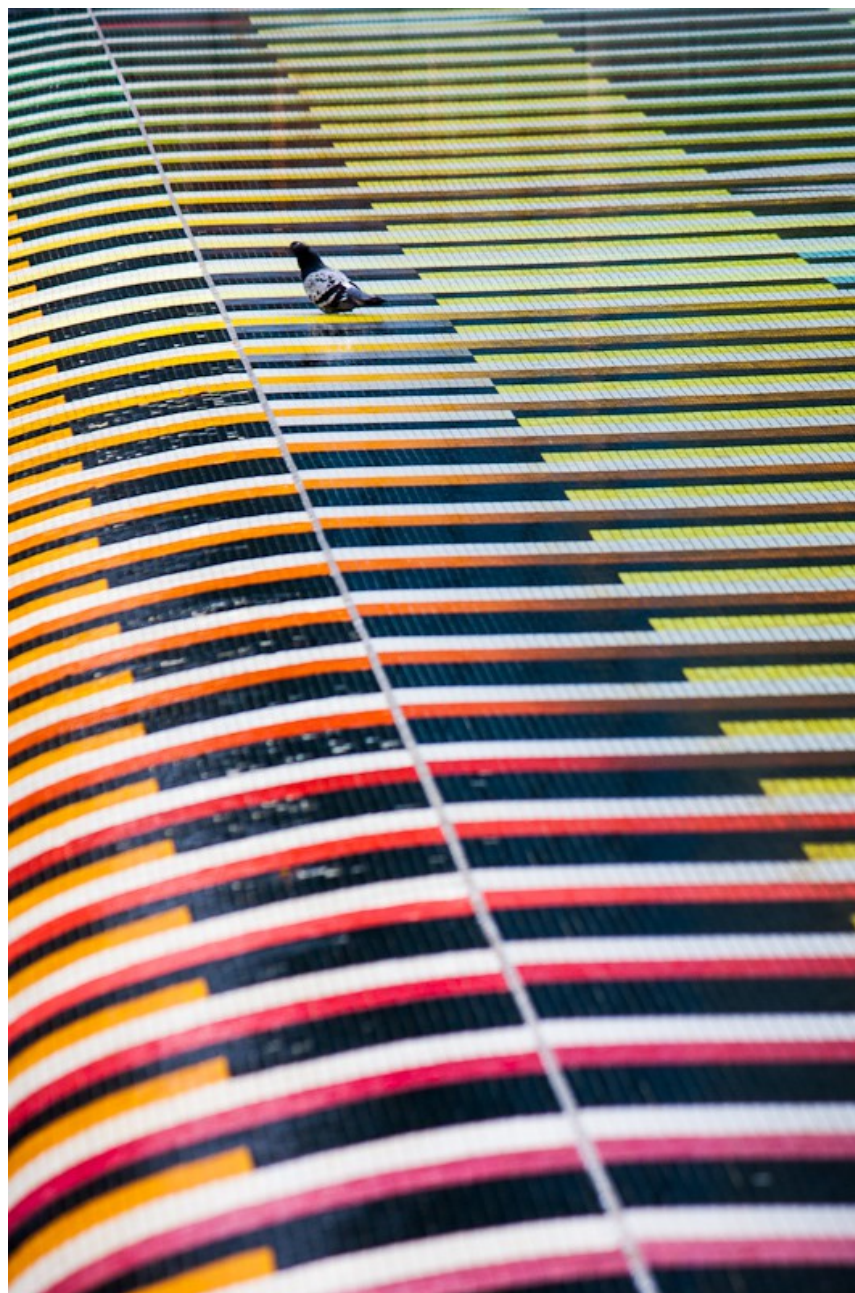

Opakující se prvky

Rozbití rytmu

Rámování obrazu

Rámování obrazu

Rámování obrazu

Rámování obrazu

Vodící linie

Vodící linie

Vodící linie

Vodící linie

Vodící linie

Vše dohromady

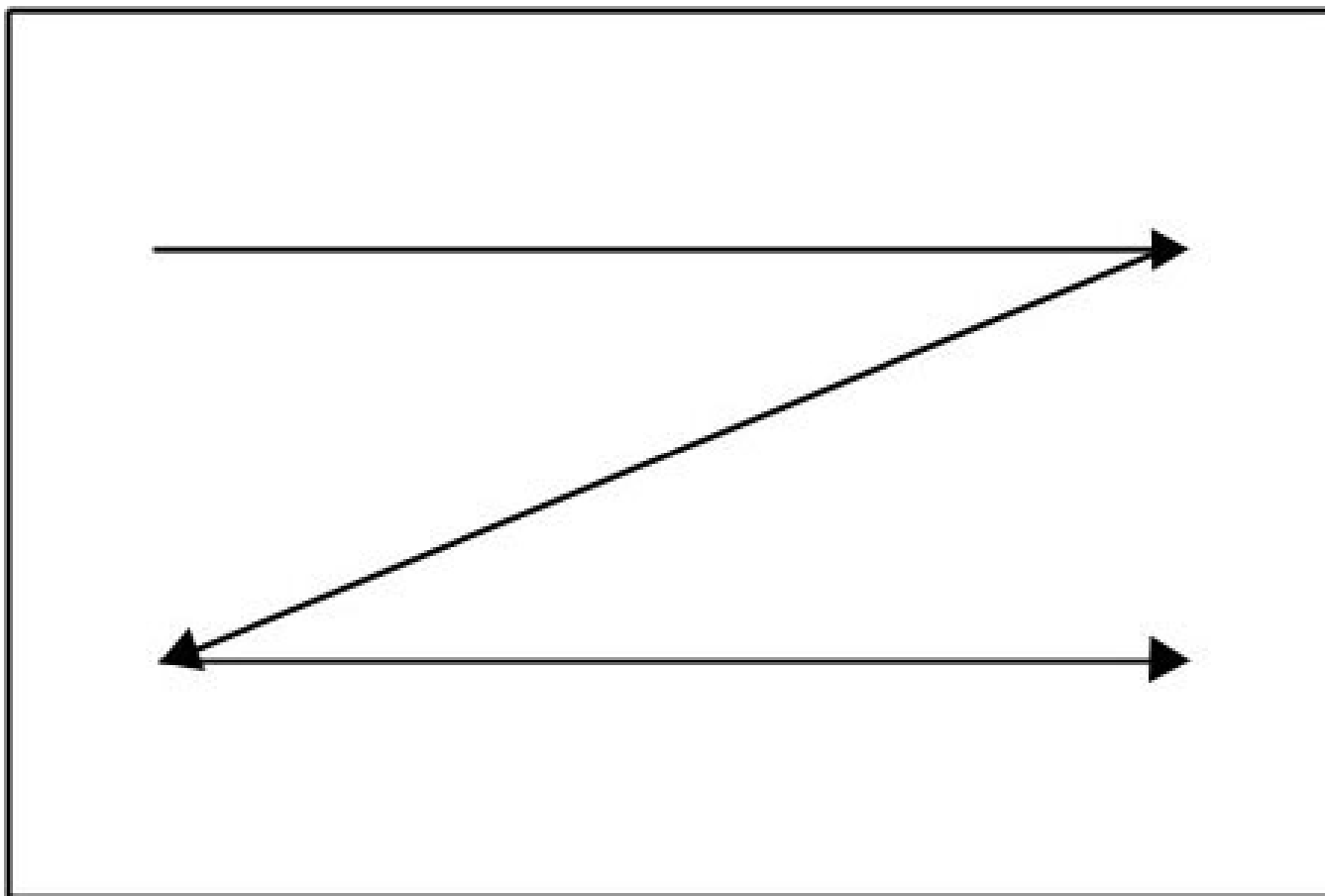

Další rady podle žánru a situace

- nefotit v protisvětle (jak kdy)
- osoba na fotce na kraji by se měla dívat do středu/do volného místa fotky (aspoň většinou)
- nechat prostor před pohybujícím se objektem (obvykle)
- ...

Čtení obrazu

Zleva doprava, zeshora dolů. (Pro nejen naši geografickou polohu.)

Panoramata

I tady lze použít kompoziční pravidla.

Panoramata

Panoramata

Podpora kompozice

- Hloubkou ostrosti
- Barvou
- Pohybem (rozmazáním)
- Úhlem pohledu
- Zásahem do fotografie
- ...

Hloubka ostrosti

- Fotografie je záznam trojrozměrného světa do 2D, zručná práce s hl. ostrosti dodá fotografiím prostor, který jim chybí.

Hlubka ostrosti

Hloubka ostrosti

Barva

Barva

Barva

Pohyb

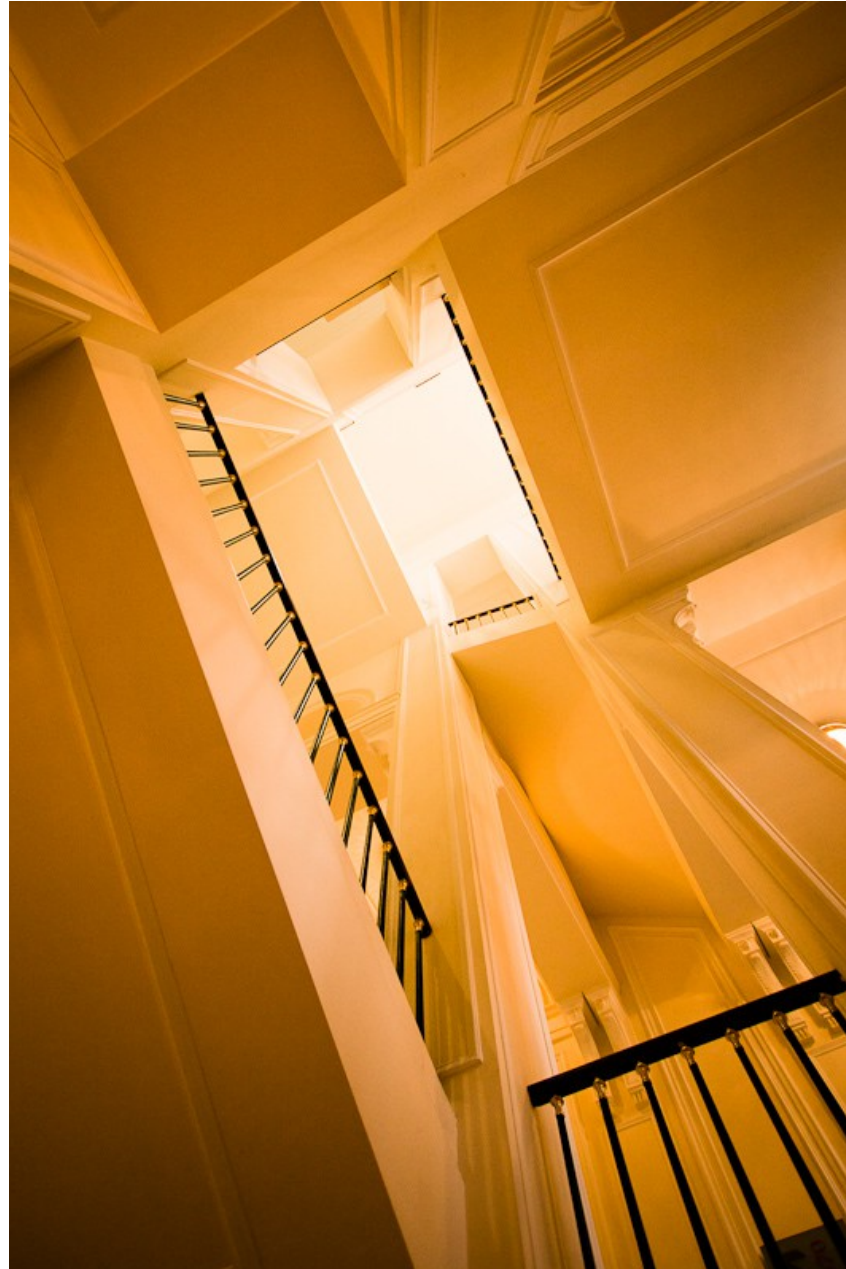

Úhel pohledu

- děti a zvířata z jejich výšky

Úhel pohledu

Zásah do fotografie

Zásah do fotografie

Cesta může vést i jinudy

- Např. Lomography - 10 Golden Rules:
  1. Take your camera everywhere you go.
  2. Use it any time – day and night.
  3. Lomography is not an interference in your life, but part of it.
  4. Try the shot from the hip.
  5. Approach the objects of your Lomographic desire as close as possible.
  6. Don't think.
  7. Be fast.
  8. You don't have to know beforehand what you captured on film.
  9. Afterwards either.
  10. Don't worry about any rules.

Porušování pravidel

... často vede k lepším výsledkům než jejich aplikování

Ale pozor na běžné chyby!

Chyby v kompozici

- sledujte i pozadí za objektem

Chyby v kompozici

- ořez v kloubech obvykle není estetický

Shrnutí

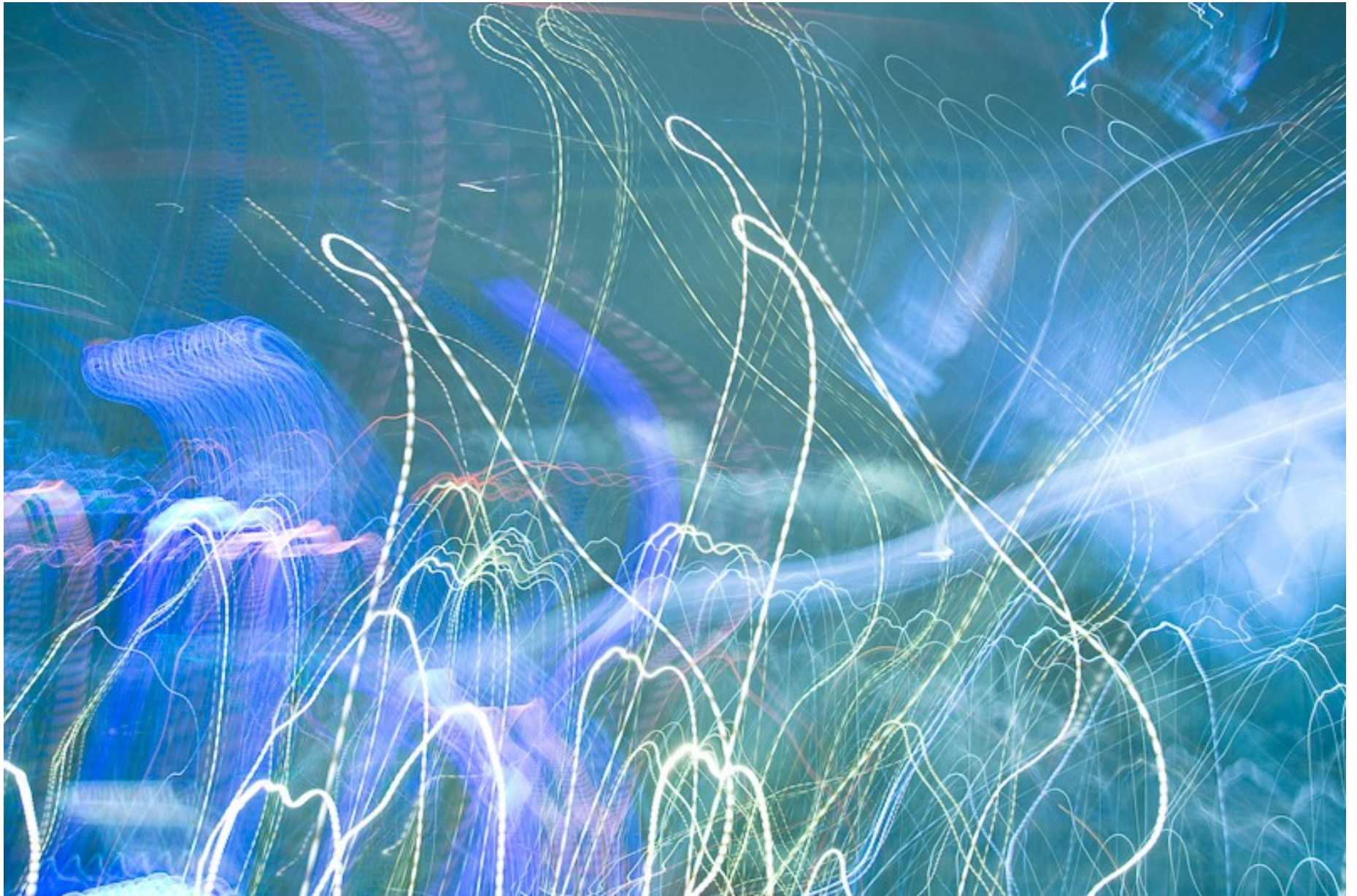
- učit se od mistrů
- výstavy, katalogy, knihy...
- přemýšlet čím vás konkrétní snímek zaujal, nebo nezaujal
- a zkoušet co vás napadne – viz následujících pár slidů

Experimenty

Experimenty

Experimenty

Zdroje obrázků

- [archiv přednášejícího \(V.K.\)](#)
- [archiv Tomáše Slavíčka \(T.S.\)](#)
- [wikipedia.org](https://www.wikipedia.org)